

V Praze dne 31. srpna 2026

Vážený pane předsedo vlády,

obracíme se na Vás jménem nevládních zemědělských a potravinářských organizací sdružených v **Iniciativě pro konkurenceschopné zemědělství a potravinářství 2025+** v souvislosti s mimořádně obtížnou ekonomickou situací, které v letošním roce čelí významná část českých zemědělců.

V první řadě bychom chtěli ocenit přístup vlády České republiky a její ochotu hledat řešení mimořádného růstu nákladů, který v posledních měsících zásadně ovlivnil ekonomiku zemědělské výroby. Za důležitý krok považujeme rozhodnutí maximálně využít možnost 200% národního kofinancování prostředků z krizové rezervy Společné zemědělské politiky, určené ke kompenzaci zvýšených nákladů na hnojiva. Stejně tak vítáme využití rámce METSAF ke kompenzaci mimořádně vysokých cen pohonných hmot.

Tato opatření mohou významně pomoci zmírnit dopady růstu cen klíčových zemědělských vstupů. Neřeší však druhou, neméně závažnou část letošní krize – mimořádné škody způsobené extrémním suchem a jarními mrazy.

Podle dosavadních výsledků letošní sklizně sklidili čeští zemědělci přibližně o 20 % méně obilovin a olejnin oproti předchozímu roku, což znamená nejhorší výsledek za posledních 15 let. Celorepublikový průměr navíc zakrývá dramatickou situaci v některých regionech, zejména v jižní části České republiky, kde jsou propady výnosů ještě podstatně vyšší.

Nejde přitom pouze o účetní ztrátu letošního roku. Výpadek produkce a příjmů se bezprostředně promítá do provozního financování zemědělských podniků a jejich schopnosti nakoupit osiva, hnojiva a pohonné hmoty, financovat nezbytné investice a především založit úrodu pro příští rok. Pro část podniků se proto problém letošní sklizně může velmi rychle změnit v problém dalšího produkčního cyklu.

Ještě závažnější situace panuje v živočišné výrobě. U píce nejsou výjimkou propady produkce o 50 % a více. Velmi slabá byla rovněž sklizeň trvalých travních porostů a vážné obavy máme také z produkce kukuřice, která představuje základ krmivové základny především pro chov dojeného skotu.

Řada chovatelů proto již nyní spotřebovává zásoby krmiv původně určené na zimní období. Nedostatek objemných krmiv a jejich prudce rostoucí ceny nutí podniky zvažovat, a v některých případech již také realizovat, redukci stád. V kombinaci se současnými nízkými výkupními cenami mléka vzniká reálné riziko dalšího významného poklesu stavů skotu v České republice.

Takový vývoj by měl dlouhodobé důsledky. České chovy dosahují díky dlouhodobé šlechtitelské práci špičkové užitkovosti a vysoké genetické úrovně. Jedním z vedlejších efektů vysoké produktivity je však současně skutečnost, že k zajištění produkce potřebujeme menší počet zvířat. Stavby skotu jsou proto v České republice v přepočtu na zemědělskou půdu výrazně nižší než v řadě sousedních zemí i oproti průměru Evropské unie. Další redukce by již neznamenaala pouze reakci na krátkodobou krizi, ale prohloubení strukturálního problému českého zemědělství.

Udržení živočišné výroby má přitom zásadní význam také pro schopnost českého zemědělství adaptovat se na změnu klimatu. Pokud se máme připravit na častější období sucha, potřebujeme zvyšovat obsah organické hmoty v půdě a její schopnost zadržovat vodu. Dostatek statkových hnojiv a zachování vazby mezi rostlinnou a živočišnou výrobou jsou v tomto ohledu nenahraditelné. Pomoc živočišné výrobě proto není pouze řešením letošní krize, ale také investicí do odolnosti české krajiny a zemědělství vůči budoucím obdobím sucha.

Vážený pane předsedo vlády,

oceňujeme, že vláda hledá prostředky na kompenzaci mimořádně zvýšených nákladů zemědělské výroby. Jsme však přesvědčeni, že vedle těchto opatření je nezbytné samostatně řešit také mimořádný propad produkce způsobený letošními klimatickými podmínkami.

Dovolujeme si Vás proto požádat, aby vláda České republiky, obdobně jako v roce 2018, využila notifikovaný rámcový program pro kompenzaci škod způsobených nepříznivými klimatickými jevy a vyčlenila na pomoc nejvíce postiženým zemědělcům další 2 miliardy Kč.

Pomoc by měla být nastavena tak, aby směřovala především k podnikům, u nichž lze prokazatelně doložit významný propad produkce v důsledku sucha či jarních mrazů, a současně pomohla zabránit nevratnému snižování stavů hospodářských zvířat.

Jsme přesvědčeni, že nejde pouze o kompenzaci jedné nepříznivé sezóny. Jde o zachování produkční kapacity českého zemědělství, jeho schopnosti založit úrodu pro příští rok, udržet živočišnou výrobu a pokračovat v investicích, bez nichž nebude možné zvyšovat jeho konkurenceschopnost ani odolnost vůči klimatickým změnám.

Takový krok by zároveň byl konkrétním naplněním programového prohlášení vlády, které klade důraz na podporu živočišné výroby, produkce s vyšší přidanou hodnotou a zpracování domácí zemědělské produkce v České republice.

Věříme proto, že vláda České republiky náš požadavek podpoří a umožní českým zemědělcům překonat mimořádně obtížný letošní rok bez nevratných dopadů na produkční schopnost našeho zemědělství a potravinovou bezpečnost České republiky.

S úctou

Ing. Jan Doležal
Agrární komora ČR

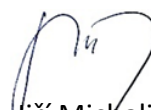
Ing. David Brož
Společnost mladých agrárníků ČR

Ing. Dana Večeřová
Potravinářská komora ČR

Ing. Radek Kružík
Iniciativa zemědělských
a potravinářských podniků

Ing. Jiří Michalisko
Českomoravský svaz
zemědělských podnikatelů

Ing. Martin Pýcha
Zemědělský svaz ČR

Bc. Kateřina Urbánková
PRO BIO
Svaz ekologických zemědělců